

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadói hivatal
munkáltsági árakon veszi fel

Szerkesztőség és kiadói hivatal Mátyás király-ter 5.
Telefon-szám 164

Felölös szerkesztő: FODOR KÁROLY

Előfizetési árak:
Félévre 650 korona, negyedévre 325 fillér.
Vidékire félévre 8 korona
Egyes szám ára 5 fillér

Hangzatos frázisokat

hálottunk a legutóbbi köz-
igazgatási bizottsági ülésen
közegészségről, csecsemő és
anya védelemről. Beszéltek,
tervezgettek, de tetteket, tet-
tekre sarkaló eseményeket
nem láttunk. Csak egyet lát-
tunk, hogy már megint bi-
zottságot akarnak csinálni,
nem is egyet, hanem többet,
meg azt látjuk, hogy már
megint a társadalomra akar-
nak újabb feladatokat róni,
holott tudhatják tapasztalás-
ból, hogy a társada-
omnál csak számtalángként lobog
fel a lelkesedés és aztán me-
gint elalszik az ügy, mélyen
a pernye alá rejtőzik és nem
történik semmi.

És hiába beszélnek itt cse-
csemő és anyavédelemről
amíg az anyák nem jutnak
elegendő táplálékhoz, amíg
lesznek százan és százan
akiknek az asztalára csak
ünnepeken jut krumplicap-
rikás és babtözelék, amíg a
kenyér raritás lesz, amíg az
anyák nem laknak jól, addig
hiába beszélünk csecsemő
védelemről, mert éhez az anya
nem nevelhet egészséges
gyermeket. És amíg egy vá-
rosban nem tudnak olyan
viszonyokat teremteni, hogy
a közegészségügy megovas-
sék, amíg egy városban az
utcákon az egész esztendő-
ben pocsoyabúz van, amíg
a por belepi az emberek tü-
dejét, amíg nincsen elegendő
egészséges ivóvíz, nincs csa-
tornázás, addig minden, a
közegészség védelemről ej-
tett szó csak hangzatos frá-
zis. Már pedig minálunk
nem frázis, hanem tettekre
van szükség. És hiába való
minden társadalmi akció. Itt
nem a társadalomra kell hár-
ítani a munkát, hanem az
államnak kell minden mó-
don a városok segítségére
tennie, hogy szüntethessék
meg a nagy gyermek hala-
dóságot.

Antant veszteségei a Balkánon

Szófia, május 14

Az antant 7 napon és 7 éjjel folytatott csatában rémes
veszteséget szenvedett. A Szaraj sergének vesztesége halot-
takban, sebesültekben és foglyokban meghaladja a 40 ezret.
Az antant ezen óriási vesztesége mellett semmi sikert nem
tudott elérni.

A német kancellár Bécsben

Bécs, május 14

Bethmann Hollweg német birodalmi kancellár vasár-
nap, Bécsbe érkezett és Czernin külügyminiszterrel hosszab-
ban tárgyalt. Bethmann Holweget ötetsége Laxenburgban
külön kihallgatáson fogadta. Héttől Bethmann visszautaz-
zott Berlinbe Czernin külügyminiszterrel együtt, akivel
Berlinben tovább tanácskoznak.

Orosz offenzíva

Róma, május 14.

A Corriera della Sera jelenti, hogy az oroszok Galici-
ában és Romániában megindítják az offenzívát. Azon a
vonalon áll Brusilov, aki seregét a legjobban megóvta a
széthúzástól és ennek az orosz hadseregnek a felszerelése
is a legjobb.

A stockholmi konferencia

Berlin, május 14.

Haase, a német független szocialisták elnöke nyilatko-
zik, hogy a rendőrség a független szocialistáknak megta-
gadta az utlevelet. Minthogy a kongresszusnak május 15-én
kellene kezdődnie a kongresszus az utlevél megtagadása
folytán kezdete előtt már véget ért.

Roma, május 14

Az olasz szocialisták 7 képviselőt delegáltak a stock-
holmi konferenciára.

Készülődés a békére

Amsterdam, május 14

Az összes szállítási vállalatok, bankok és hajóstársá-
ságok felhívták hivatalnokait, hogy augusztus közepe
előtt vegyék ki a szabadságukat, mert azontúl a békekötés
folytán esetleg nagyon felszaporodik a munkájuk és nem
vehetik már ki szabadságukat.

Kína felosztása

Stockholm, május 14.

Lenin orosz szocialista vezér hosszabb beszédet tartott,
amelyben támadta az ideiglenes kormányt és elárulta, hogy
az antantnak van egy titkos szerződése, amely szerint
Anglia és Franciaország Kínát egymásközött felosztja.

Höfer jelentése

Budapest, május 13 Iszövő hadseregnél tegnap heves
tüzérségi harcok voltak az ellenségnél. Karintiában és Ti-
rolban helyenkint mindkét részen élénk tüzelés volt.

A német vezérkar vasárnapi jelentése

Berlin, május 13.

A nagyfőhadiszállás jelen-
ti. Nyugati harctér: Rupp-
recht trónörökös hadsere-
portja. Az angolok nagy tá-
madásai meghíu utak. Az
angolok igen erős tüzérségi
előkészítés után, amely a
Laanne és Kaut között az
egész arctéri harctérre kiter-
jedt, a kora reggeli órákban
Gavrelle és a Scarpe között
az Arras Cambrai országot
mindkét oldalon és Bullecour-
tinnál előretörték vonalaink
ellen. Roccusba sikerült be-
nyomulniók, de másutt min-
denütt tüzelésünkkel és közel
harcban igen súlyos veszte-
ségeikkel visszavertük őket.
Este Monchy mindkét olda-
lon több új támadás követ-
kezett, amelyek hősi véde-
kezésünkkel szemben szintén
véresen meghiusultak. Azt
az előnyöket, amelyeket az
angolok Bullecourban elű-
tettek érni, egy gárdazászlóal-
junk, bravuros ellentámadása
visszahódította. A helység
birtokáért ma újabb harcok
lobbantak lángra. A német
trónörökös hadsereportja:
Amíg az Aisnetol északra
a helyzet egyelőre nyugod-
taob lett, addig az Aisne-
marnii csatorna mellett és a
Champagneban a tüzérségi
harc kelet felé egészen Ta-
hureig csapott át és még in-
kább hevesbedett A franciák
éjjeli előretöréseket a Con-
bedypontaverti országot
mindkét oldalán eredmény-
telen maradt. Az ellenség
12-én légi harcokban tizen-
négy, a földről történt vé-
dőtüzelésünk folytán pedig
három repülőgépet veszített.
Egy francia repülő vonalaink
mögött volt kénytelen leszáll-
lani. Macedon arcvonal: A
Ovtonoljei magaslatokon a
Cernától keletre és Humától
déle az ellenség több táma-
dását visszavertük. Az álla-
sok kivétel nélkül és szilár-
dan birtokunkban vannak.

(Ludendorff.)

Mi lesz önnel „nagyágos ur”?

Amikor kitört a háború, sokan mondták: „Nem veszek új kalapot, nem csináltatok új ruhát, van három pár cipőm, jó lesz, a világháború úgy sem tarthat sokáig. Háború után ismét vehetek olcsót és jót.” Akinek mije volt, hordta azt s várta, egyre várta, a közeli békét, az új ruhát, új cipőt, az új kalapot. De a világháború tartott egy évig, két évig, most már három éve tart és ugyan kitudja, meddig fog meg tartani. S minél tovább tart, annál magasabbra szállanak az árak, szállanak föl, mint szélid légkajakok a kék nyári ég felé.

Igy most az árak fönt magasan, igen magasan, a vevők lent, igen alacsonyan s hiába nyújtózkodnak fölfelé, megpróbálnak fölfeléni fizetésjavításuk alacsony lépcsőjére, hiába, még így is igen kicsinyek az emelkedő árakhoz képest. Neha bemennek a szabóüzletbe, mélyen és szerényen meghajolnak, szövetet nézegetnek, remegő hangon árak után tudakozódnak és aztán elmennek s azt mondják: Isten önnel, kedves jó szabó ur, bolhos ur, Isten önnel a viszonylatára addig, amíg majd ön és árai leszálnak ide hozám és olyan kicsiké lesznek, mint én. Aztán haza megy a jó „vevő” aki csak cím ez vevő és a szabászi hivatalokban inkább félnek nevezetilek, otthon kiújítja szerényét, megnézi másik ruháját, mert az egyik rajta van, lyukas cipőjét, avult és szakadt felhőneműjét s elkezd gondolkodni.

Nincs szomorúbb pária egy ilyen szegény, töprengő „vevőnél”. Mert az ilyen lehetetlennek rendszerint nincs senkije, nincs a föld hátán oly futóbolond, aki soha ki nem fizethető váltóját aláírná, aki pénzt adna neki kölcsön, aki részlete csinálna neki valamit, aki felemelné a fizetését és ezzel őt is, aki a föld sarában vergődik. Pedig nagy baja neki, hogy urfélé, hogy társaságba is jár (ahol mindenki éppoly szegény, mint ő). Kávéházban nagyágos urnak hívja a pincér és agyontámogatott jótékonyság címén az ő zsebéit is megdézsmálják. Jaj, de nem értem, hogy él még s van kedve urnak lenni s nem megy inkább tőrnak ezüsttűkrös kávéházba, hogy jót nevéssen azokon, akik kapucinernt vacsorálnak és nagyágos urnak csufolják magukat.

Ezt ő nem teszi, de nem is teheti, nem azért tanult hosszú éveken át, hogy Izsó főpincér legyen belőle. Még elél valahogy kegyenlően és vizen, de ugyan mi lesz vele, ha soká tart még a háború, mert ugyan ki látná közülünk a háború végét? Még egy év és a „nagyágos ur” éhen hal, vagy aratni megy, a fia nem

tanult, hanem sertésbajcsárnak áll be, a hivatalnok ügynök lesz, a snajdig fogalmazó szákot hord, a vasuti tisztviselő villamoskalanuznak áll be és a bankhivatalnok főpincérnek.

Mert nem lehet kibírni, hogy az embert nagyágos urnak hívják, de ne legyen mit emni, lyukas legyen a ruhája, leguuztos a cipője, kajja a kalapja. Ó jaj, hát nincs igazam: mi lesz önnel, szegény jó „nagyágos ur”?

2 nagyaszabású műsorjólál az APOLLÓ MOZGÓ szórda és csütörtöki előadása Csütörtökön

JÁNOS VITÉZ

PETŐFI SÁNDOR halhatatlan műve.

H I R E K.

Dr. Oláh Béla

ezredorvost, a bajai és kir. tartalékkórház parancsnokát ő felsége, a király a háború alatt teljesített kiünö szolgálatáért a koronás arany érdemkereszttel tüntette ki.

A kiünöetés esztal igazán méltó embert ért. Dr. Oláh Bét szeretetre méltó uri modora folytán az egész városban tisztelik és szeretettel övezik. A parancsnoksága alá rendelt katonaság, tisztel és legénység áradzó szorgattal b szólnak róla. Nem csak parancsnokuk, hanem igaz jóakarójuk van dr. Oláh Bétában. A beteg és sebesült katonák pedig a leglelküsemertesebb orvost és a leghumanusabb embert találják Baján a kórházak parancsnokában, aki a betegeknek és az egészségügyi katonaságnak valóságos atyja. Érthető tehát az az általános öröm, amelyet a közszeretben álló kórházparancsnok kiünötetése mindenütt kellett.

Bevonultak tegnap, hétfőn az öreg rekruták. Az 1886—72 évfolyambeli népfölkelők bevonulását tudvalevőleg elhalasztották április 14-ről május hó 14-re. Ez a terminus tegnap járt le, amikor az öreg rekruták be is vonultak ezredeikhez. A vasznál tegnap persze volt általános, nagy bucsukodás. Az öregokat feleségeik és gyermekeik kísérték ki a vonathoz.

Az izr. iskolaszék vasárnap ülést tartott, amelyen rendezték a polgári leányiskola tantervének a lakbérilletményét és az állami iskolák méretéhez mérten felemelték évi 72 K-ra a tandíjat.

Kitüntetés. Dr. Kun Ármin tartalékos hadnagyot, Kun Lajos izr. iskola igazgatót, aki a háború kezdete óta telje-

sít szolgálatot az északi harctérron, az ellenség előtt tanusított kiünö szolgálatáért ő felsége, a király az arany érdemkereszttel a vitézségi érem szallagján tüntette ki.

Nincsen liszt. Vasárnap reggel, amikor az emberek a városi lisztesboltba akartak menni, a lisztesboltot zárva találták. Hogy ez általános elégedetlenséget keltett, az megérthető, de reméljük, a liszthiány nem tart már soká. Ugy értesülünk ugyanis, hogy tízenötödike után ismét lesz eleveadó liszt a városi lisztesboltban. Az bizonyos, hogy a most következő néhány hét alatt az aratásig kell mindenkinek nélkülöznie, de reméljük, hogy az aratás után megjön a kárpótlás.

Az izr. iskola ünnepségei. Az izr. polgári leányiskola IV. osztályának felavatási ünnepsége szombaton f. hó 20-án d. e. 11 $\frac{1}{2}$ órakor lesz a templomban, az Arany János ünnepsége pedig vasárnap f. hó 21-én d. e. 11 órakor az iskola dísztermében. Mindkét ünnepségre tisztelettel meghívja a nagyközönséget az igazgatóság.

Az első osztályu utasok. Érdekes es tet ír egy olvasónk arról, hogy hogyan viselkedik a vasutnál a közönség. A napokban Szabadára utaztam. Amikor bementem az első osztályu váróterembe, a legnagyobb meglepetésemre zsufolásig tave volt a szék kis váróterem. Később egy szolga jött be és kérte a jegyeket. Kiünö, hogy a szék vár. teremben harminckettő voltunk, ezek között nem volt utas 30 ember, és egynek harmad-osztályu jegye volt. Amikor aztán a szolga utasított mindenkit, hogy hagyja el a termet, általános felzúdulás keletkezett, holott az utasítás egész helyes volt, mert a vasuti váróterem magis csak az utasoknak van fenntartva.

Legkedveltebb magyar dalok című sorozat most megjelent három új füzet, a magyar nótá színe-javát tartalmazza, megtaláljuk benne a háborús irodalom legismertebb dalait, amit katonáink énekelnek, valamint a legnépszerűbb magyar nóták közül a legszebbeket, a dalokat Huber Sándor jeles zeneszerző írta át könnyű modorban kezdő zongoristák részére, egy-egy füzet tartalmaz 25 dalt a most megjelent füzetek V. VII. VIII., a VI-ik sajtó alatt van, s az előbb megjelent négy füzet mellé méltán sorakoznak e füzetek is, pedagógiai szempontból a kezdő zongorizók neveléshez igen alkalmas zongora darabok, újrenddel ellátva könnyen lejátszható, s dallamossága fűdítőleg hat a kezdő zongorásra az etűdök mellett.

Ára fűzetenként 250 K. Megrendelhető a kiünönél; Nador Kálmánál, Budapest, Károly király-ut 8, valamint minden könyv és zeneműkereskedésben.

A népszámlálás. E hó 1-én, 2-án és 3-án folyt le Baja város területén. A népszámlálás, amelyet állami, városi és izr. tanítók végeztek, még a mult hétén befejezést nyert. Az összeírás eredménye a következő: Baja város lakosságának száma 1917 április 30-án 19732, de ebbe a hadbavonultak nincsenek beleszámítva. A családok száma 5351. A férfiak száma 7313. A nők száma 12017. Internátus, csendőrség és népfölkelő osztág 443. A háztartásban tartózkodó tulajdonában levő állatok száma: lo 2559 drb, juh 850 drb, sertés 5951 drb. Vétésterületi kimutatás szerint a szántóföld összes területe: 152383 hold. Ebből öszi búzával bevetettek 21167 hold, őszi rozsral 23157 holdat, őszi árpaul 1298 hold, tavaszi árpaul 1057 hold, zabbal 1877 hold és tavaszi rozsral 2 holdat. E szerint Baján 5296 növel van több, mint férfi, ami érthető is, mert hiszen a férfiak nagyrésze hadbavonult. Azonban van egy másik érdekesség: amikor tavaly bevásárlási engedélyt adott ki a város és összeírták a közellátásra utaltak számát, kiünö, hogy Bajának a hadbavonultakon kívül körübelüli 26000 la-ója van. Ez természetesen úgy történt, hogy nagyon sokan több családtagot jeleztek be, mint ahány a valóságban van, ami aztán az egész összeírásnak a revízióját teite szükségessé.

Sodrófával verte meg az anyósát. Miklós Józsefne batmonostori menyecské igen haragudott az anyósára. Hogy miért, azt talán maga se tudja. A 68 éves öregasszony, özv. Miklósa Istvánné, kiült ebéd után a ház előtt az utcán levő padra. A maaye is kijött hozzá, de csak azért, hogy összeszokozkodd vele. Szó szót követett és végül a menyecské az idősnőt a padról lelökte a földre, majd befutott a konyhára, kihozta a sodrófát és az anyósát ötször hátba ütötte vele, ezekkel a szavakkal: Ha mindjárt nem köitözköddél el innen más lakásba, agyonütlek! A harcias menyecskét testi sértés okozása miatt feljelentették bajai királyi járásbírószágon, hová a bütfából készült sodrófát is beszállították bünjelként.

„HOMUNKULUS” IV. része megy csütörtökön az URÁNIÁBAN

A szerkesztésért és kiünöért lelelő: FODOR KÁROLY.
Segédszerkesztő: Dr. STERN JÓZSEF.
Kiadó: CURVIN NYOMDA, BAJA.
Nyomatott a „Curvin”-Könyvnyomda Győrszentlőán Baján, Mty48Ertény-terén.

Eladó fedett hintó

Egy kitűnő állapotban levő, esőrendő bürrel fedett hintó megfelelő áron eladó. Érdeklődni lehet: Lázár Sámuel cégnél, Baján.

Kiadó
**üzlethelyiség
raktárral
és műbellel**

Bővebb felvilágosítást Drescher Gyula üzletében Baján.

Egy butorzott szoba
!! kiadó !!

(Horánszki-féle ház)
Jókai Mór-utca 22.

„PATRIA“

Raffia pótló:

A földmivvelésügyi miniszterium által is ajánlott és bevált szállóköző.

Megrendelhető és kapható:

KRAUSZ VILMOS keresk. ügynöksége
Mátyás király-tér 8. sz.

Allandóan nagy **cukorka raktár**
140-es és kilós áruban 16-os és 32-es Columbia.

A szabad kereskedelmi tárgyat képező
összes cikkek vétele és eladása.

Kiadó lakás

Madách Imre-utca 30. számú házban 3 utcai szoba, hozzátartozó összes mellékkeliségekkel üvegezett veranda gázvilágítással kiadó. Bővebbet a házban

Tavaszi bluz
ujdonságaim
megérkeztek.

Nagy választékban
kaphatók:

Huszár Rezső

kézimunka és női divatárú
üzlete, Baja.

Emeleti lakás

kiadó

A Bajai Takarékpénztár
főtéri bérházában.

*Egy szobás lakás a házban
Hamar PALMA bérházban*

„Corvin”-nyomda

A legszebb nyomtatványok leg-
olcsóbb beszerzési forrása !!

Telefon
164

!!

Telefon
164

Baja, Mátyás király-tér 8 szám

BAJAI FÜGGETLEN UJSÁG

Hirdetési árszabása.

Ingatlan, ház, föld, szálló
ingóság bérbeadása, adás-
vétel hirdetés:

1-szeri közlés	— — —	3 — K
3-szeri közlés	— — —	7.50 K
5-szeri közlés	— — —	12 — K

Családi értesítések:

Eljegyzés, házasság	— — —	6 — K
Eljegyzés minden külön érte- sítés helyett	— — —	8 — K
Gyászjelentés a hírek között	— — —	6 — K
" a hirdetések között	— — —	10 — K
Köszönetnyilvánítás	— — —	10 — K
1/8 hasáb	— — —	4 — K
1/4 "	— — —	7.50 K
1/2 "	— — —	14 — K
3/4 "	— — —	25 — K
2 "	— — —	45 — K
1 oldal	— — —	80 — K

Intézetek mérlege:

1/2 oldal	— — —	80 — K
1/4 oldal	— — —	150 — K
Ennél nagyobb, de két ol- dalt meg nem haladó ter- jedelemben	— — —	200 — K
Feltűzések soronként	— — —	30 fil.
Minden előzetes értesítés egy- letek, intézetek részéről so- ronként	— — —	30 fil.

Hivatalos hirdetésny:

Egy hasáb terjedelméig	— — —	25 — K
Ingatlan árverési hirdetés	— — —	20 — K
Ingó árverési hirdetés	— — —	15 — K

Elegáns
levélpapírok.

Uri és női levél-
papírok nyomás-
sal vagy anélkül
csinos kivitelben
és igen jutányos
árakon kaphatóak

Corvin-
nyomdában.

HIRDETÉSEK
jutányos áron
FELVÉTELNEK.

Sirolin "Roche" biztos

gyógyhatást nyújt katarrihusoknál
hörghurutnál, asthmanál, influenza után.
Sirolin "Roche" kezdődő tüdőbetegséget
csirajában elfojt. Kellemes ízű és az étvá-
gyra való kedvező befolyása megkönnyíti
a Sirolin "Roche"-al való hosszabb kurákat!

A légzési szervek
meghűléseit legbiztosabban a
Sirolin "Roche"-al kezelik. Ezért
nélkülözhetetlen ezen elismert és
bevált szer minden háztartásban.
Szíveskedjék a gyógyszertárakban
határozottan Sirolin "Roche"-t kérni.

Eredeti Mayfarth-féle

törvényileg védett

„HERKULES“

bor és gyümölcs-sajtók.

Elsőrendű gyártmány

Viznyomásu bor- és gyümölcs-
sajtók

Felül nem mult

Szőlő- és gyümölcs-örlők szü-
retelő berendezések.

MAYFARTH PH. és TSA

gazdasági gépgyár

Bécs (Wien) II. Taborstrasse 71.

Különleges gyártású sajtók, borászati készülékek számára.

Árjegyzék ingyen.

Képviseleik kerestetnek.

Etető és itató
Vályukat
Kutfedőlapokat
Sirkereteket
Vasbetonból

készít:

Grünhut MiksaSpitzer-féle téglá és ce-
ment-gyár

Baja.

Telefon szám. 111.

VÉD. JEGY

„MODIANO“
CLUBSPECIALITÉ

A LEGDRÁGABB
A LEGJOBB!

Orvosi tanácsra úgy a kúri vélyek
mint a lapocokak nyomatlanok, de
mindenikben benne van vízgomással
a védjegy és a gyáros aláírása. S. J. K. K.